N°. 98. 184[illegible]

# MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 16 Augustus.

## Besturen en Administratien.

*KENNISGEVING.*

De GEDEPUTEERDE STATEN van de Provincie ZEELAND brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Provincie, dat de *Rekeningen* en verantwoording van Mr. *P. Pous*, gewezen Administrateur van 's Rijks Schatkist, en van den Heer *H. C. Hoijer*, in leven Arrondissements-Betaalmeester te Middelburg, *wegens de Provinciale Fondsen van de diensten* 1845, 1846 *en* 1847, *Jaargang* 1847, door de Algemeene Rekenkamer zijn gearresteerd, respectivelijk bij hare resolutien van den 8 Februarij jl. No. 56 en 26 Julij jl. No 86;

En dat de voorschreven *Rekeningen*, met den *Vergelijkenden Staat*, over de dienst 1845, en met de algemeene Provinciale *begrootingen*, over de diensten 1845, 1846 en 1847, in het Bureau der 2de Afdeeling van de Provinciale Griffie ter inzage voor een ieder zullen zijn nedergelegd, *van Maandag den 20 Augustus tot en met Zaturdag den 1 September aanstaande*, (de Zondag uitgezonderd) van des voormiddags negen tot des namiddags vier ure.

Middelburg, den 10 Augustus 1849.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN VREDENBURCH.
Ter ordonnantie van dezelve,
SLEGT.

**KERMIS TE KLOOSTERZANDE EN LAMZWAARDE.**

BURGEMEESTER en ASSESSOREN van de Gemeente HONTENISSE brengen bij deze ter kennis der Ingezetenen en van alle verdere daarbij belanghebbenden:

Dat de Gemeenteraad, uit aanmerking van de reeds in deze Gemeente heerschende Cholera, en als maatregel van algemeen welzijn, heeft vastgesteld, dat de in dit jaar invallende Kermissen op de Dorpen *Kloosterzande* en *Lamzwaarde*, binnen deze Gemeente, *geen plaats zullen hebben.*

Gedaan te Hontenisse, den 8 Augustus 1849.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
E. F. NOËL.
Ter ordonnantie van dezelve,
A. L. V. WATERSCHOOT.

## Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, den 15 Augustus.

Men verneemt, dat Z. M. de Koning dezer dagen heeft bepaald, dat de betrekking van kanselier der beide Nederlandsche ridder-orden, opengevallen door het reeds vermelde eervol ontslag van den heer *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oye*, voortaan zal zijn een eerepost, waaraan geene bezoldiging zal zijn verbonden.

Ook moet dezer dagen de betrekking van wapenheraut zijn afgeschaft.

De heer *Dedel*, secretaris der kanselarij van de beide ridder-orden, is door Z. M. eervol uit die betrekking ontslagen, met behoud van zijne aanspraak op pensioen. (*H.B.*)

De *Nederlander* zegt dat het ministerie van marine werkelijk den vice-admiraal *Lucas* is aangeboden, maar dat hij het aannemen dier portefeuille geweigerd heeft.

In het *Zondagsblad* leest men ook dat Z. M. verlangd heeft, dat de aanstelling der kadetten aan de militaire-akademie te Breda, na afgelegd examen, tot officier, en de aanwijzing van hun korps, voortaan onmiddellijk na den afloop van het examen moeten worden gegeven.

Het genoemd blad zegt ook dat in de afgeloopene week verscheidene zittingen gehouden zijn door de commissie ter regeling der nalatenschap van wijlen Z. M. *Willem II*, doorgaans onder voorzitterschap van den baron *van Doorn van Westhapelle*, maar vrijdag onder dat van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden. Den 15 dezer, zoo zegt dat blad verder, zal een familieraad uit de nabestaanden en erfgenamen des overledenen Konings gehouden worden, en mevrouw de Erfgroothertogin van Saksen Weimar Eisenach tot bijwoning daarvan herwaarts komen, ten einde alsdan de laatste hand aan de regeling der voornoemde nalatenschap worde gelegd. Men begint, dus eindigt het artikel, er thans meer dan ooit van te spreken dat de nagelatene schilderijen-verzameling des Konings publiek aan de meestbiedenden zal worden verkocht.

— Bij de Regering is thans van den Deenschen minister-resident ontvangen de officiele mededeeling van het besluit zijner Regering betrekkelijk de opheffing der blokkade van de Duitsche havens en rivieren.

Bij gunstig weder zullen de muzijkanten der schutterij, op morgen (donderdag) avond van 6 tot 8 ure, muzijk maken aan de wandeling tusschen de Seis- en Noordpoorten.

Uit *Colijnsplaat* den 12 dezer wordt ons gemeld, dat er den 8 in die gemeente een treurig ongeluk heeft plaats gehad. Drie jongelingen, het toezigt houdende over eenige koeijen, die aan de westzijde van het eiland, op een half-uur afstands van genoemd dorp, graasden, kregen des morgens ten 8 ure, door het schoone weder uitgelokt, lust om zich te baden. Niet kunnende zwemmen, en het terrein alwaar zij zich te water begaven niet genoegzaam kennende, had zulks voor twee van hen het noodlottige gevolg, dat zij, nog naauwelijks in het water zijnde, in de diepte nederzonken en, bij gemis aan tijdige hulp, jammerlijk omkwamen, in het gezigt van hunnen makker, die door eene geringe omstandigheid was opgehouden en hieraan het behoud van zijn leven te danken had. Eenige uren later vond men het lijk van een hunner op het strand, namelijk dat van den zoon des landmans *C. van der Maas*, doch dat des anderen, zijnde de zoon van den arbeider *M. Provoost*, beide in die gemeente wonende, was den 12 nog niet gevonden. Beide jongelingen waren ruim 13 jaren oud.

Uit verschillende oorden luiden de berigten omtrent de heerschende ziekte gunstiger. De gezondheids-toestand der inwoners dezer provincie is tot heden zeer gelukkig te noemen. Wel zijn wij voor eenigen tijd medegedeeld dat in de gemeente *Graauw* (5de district) de cholera zich vertoond heeft, en aldaar een dertig lijders aan die ziekte bezweken zijn, gelukkig heeft zij echter in andere gemeenten geen voortgang gemaakt.

Ook schrijft men ons dat, een twaalf dagen geleden, te *Vlissingen* een paar slagtoffers der cholera gevallen zijn, en eenige personen, zoo binnen die stad woonachtig als uit Holland aldaar overgekomen, aanvallen dier ziekte gehad hebben, maar gelukkig hersteld zijn, en aldaar enkele ingezetenen met geringe kramp in de ingewanden zijn aangedaan. "Over het geheel is het getal van onderscheidene ziekten gering, en de sterfte niet boven het gewone."

Er wordt gemeld, dat in het allerliefst aangelegde dorp *Nieuw-Beijerland*, zijnde eene gemeente van ongeveer 1200 zielen, sedert 11 april dezes jaars, en dus sedert 17 weken, niemand overleden is, dan twee pasgeborene zuigelingen, terwijl zich, niettegenstaande het vreeselijk woeden der heerschende ziekte, geen enkel cholera-geval heeft opgedaan, evenmin als in den jare 1832. Te opmerkelijker is dit, daar nauwelijks eene der omliggende gemeenten van die ziekte tot nog toe is verschoond gebleven.

De brief tot uitschrijving van een algemeenen kerkelijken bid- en dankdag is van den volgenden inhoud:

„De algemeene synode der Nederlandsche Hervormde kerk aan al de Christelijke Hervormde gemeenten in Nederland.

„Geliefden in onzen Heer Jezus Christus!

„Terwijl onze vereenigde ziekte in onze oorden des Vaderlands telkens afwisselend en allerwegen in duizende harten schrik en verslagenheid [illegible], door ook de wonden zich heelden, dat een dag van openbare godsdienstoefening wordt afgezonderd, om, [illegible] schuldgevoel en in ootmoedig opzien tot den Vader van alle barmhartigheid, de leniging en afwending van deze ramp, met vurige gebeden, vereenigd en kinderlijk af te smeeken; en niet minder ook tot verootmoediging en versterking van die innerlijke [illegible], [illegible] bezoeking, den Christen betamen, en in overeenstemming zijn zoowel met den nood, die drukt of die komen kan, als met de ondervondene bewaring, verschooning en uitredding, in welke wij velen zich, door Gods onverdiende goedheid, verheugen.

„Overtuigd van het betamelijke en het Christelijke van dezen wensch, zoowel als van de goede vrucht, die zulk eene gemeenschappelijke verootmoediging, ter afwending van de ramp, welke ons neerdrukt, ter opbeuring en versterking van veler ontroerd en verslagen gemoed, ter algemeene verlevendiging van echt godsdienstigen zin, en ter bevordering van een in goede werken zich openbarend Christelijk bestaan en leven, onder den zegen van God kan en zal te weeg brengen, heeft de synode, aan [illegible] gevende, met groote eenparigheid besloten, al de *Christelijke Hervormde gemeenten* op te wekken en uit te noodigen, gelijk zij opwekt en uitnoodigt bij deze, om den [illegible] zondag, invallende op den [illegible] augustus aanstaande, tot het plegtstatig vieren van een *kerkelijken bid- en dankdag* te bestemmen en godsdienstig te heiligen.

„Met eerbiedig vertrouwen heeft de synode daarbij het oog geslagen op den God van alle goedertierenheid, in wiens woord geschreven staat: *Roept mij aan in den dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eeren* (Ps. L: 15); op den Heer der gemeente, die sprak: *Bidt en u zal gegeven worden* (Matth. VII: 7), en op het Apostolisch woord: *Een krachtig gebed des regtvaardigen vermag veel* (Jac. V: 16).

„Maar niet minder ook verwacht en vertrouwt zij, zoo van de gemeenten als van hare leeraren, dat van dezen te vieren *Bid- en Dankdag* allerwege zal worden gebruik gemaakt, niet naar hetgeene men in den ouden dag of onder Heidenen pleegde, maar overeenkomstig hetgeene de Heer ons geleerd heeft, en alzoo in dien Christelijken en Evangelischen geest, — welke evenzeer verwijderd is van angstige vrees als van valsche gerustheid, die even weinig verdienstelijkheid zoekt in zijne, voor God in de schuld vallende verootmoediging, als hij troost en hoop en uitredding zoekt in Godsdienstige handelingen, aan welke niet geloof het hart deel neemt; — die met een eerbiedig geloof en een blijmoedig vertrouwen ook stille onderwerping paart aan den altijd goeden wil der Hoogste Wijsheid en Liefde, — die niet alleen aan zich zelf en het zijne gedachtig is, maar niet minder den nood en de behoefte van anderen, ook op verwijderden afstand, in zijne wenschen en vurigste voorbeden opneemt; — die, waar het schuldgevoel spreekt: *om [illegible] zonden komt deze benauwdheid ons over* (Gen. XLII: 21), ook: *God! wees mij den zondaar genadig* (Luk. XVIII: 13), ook met innig verlangen naar licht, moed en kracht, tot bekeering van hart en wandel, zich uitstrekt, die, waar hij meest vurig bidt, ook het meest hartelijk danken [illegible]; — en, waar Gods bewarende of uitreddende goedheid het gevoel der verpligting en der erkentenis in het hart en op de lippen gebragt heeft, daarmede ook daden der zelfverloochening, der dankbaarheid, en der liefde paart, ten troost en heil der ongelukkigen, die, van alles beroofd of minder beweldadigd, in angstigen kommer en als weezen en weduwen, in treurige verlatenheid en verslagenheid nederzitten.

„Zoo zij dan de thans verordende *Bid- en Dankdag*, in Gods hand en door Zijne goedheid, bevorderlijk tot de kalmte, de vastheid, de blijmoedigheid van onze harten door het geloof, en een gezegend middel, om het kwade niet alleen van ons, maar ook *uit* ons te verwijderen, ja, om uit hetgeen eene kwaal ons toeschijnt, het goede te doen ontspruiten, voor ons en onze kinderen na ons! En heeft ons Nederland zoo menigmaal de blijde ondervinding gesmaakt, dat een Bededag, die onder het zijpen der smart of bij het dreigen van gevaar werd verordend, reeds tijdens de viering in een dag van dank en vreugde herschapen was, — schenke Gods ontferming ons ook thans het voorregt, dat, als die dag over ons aanlicht en zijne indrukwekkende stem ons tempelwaarts roept, hij dan in geheel Nederland, eerder nog een *Dank- en Bededag*, dan gelijk nu, een *Bid- en Dankdag* zal kunnen heeten.

„Doch wat er inmiddels ook plaats grijpe, — zij het Gods altijd aanbiddelijke wijsheid behage, met de bezoeking van Zijne hand ter onzer verootmoediging, kastijding en waarschuwing, nog niet van ons te scheiden, of anders dat Zijne ontfermende liefde, na het geween, den toon des gejuichs in onze landpalen, in onze woningen en onze harten doe wederkeeren, — mogt zij en blijve het een dag voor ons en geheel Nederland, gekenmerkt en gezegend [illegible] dagen, — door hartelijke vereeniging met God en met den Heer, waartoe Hij ons dringt, — door de vruchten des Heiligen Geestes, die Hij in ons en over ons brengen kan, — door de overvloedige werken der liefde, waarmede wij Hem wenschen te heiligen, — door den rijken zegen over onzen geëerbiedigden Koning en alle andere belangen van het dierbare Vaderland, voor welke wij dan ook ons vurig gebed zullen opzenden, — en door de bevordering van al wat strekken kan ter verheerlijking van onzen God, ter uitbreiding van het Koningrijk van Zijnen Zoon onder de menschen, en tot onzer zielen zaligheid, Amen!

De Algemeene Synode voornoemd,
P. A. C. HUGENHOLTZ, *President.*
TIMMERS VERHOEVEN, *Secretaris.*"

## Buitenlandsche Tijdingen.

**Engeland.** — *Londen* 12 *augustus.* Het levée woensdag morgen door de koningin te Dublin gehouden, was allerluisterrijkst en werd door ongeveer tweeduizend personen bezocht. Een aantal adressen is haar overgereikt; Conservatieven en Repealers, Roomschgezinden, Protestanten van alle gezindheden, en ook de Kwakers, schenen elkander de loef te willen afsteken in het zoeken der hartelijkste uitdrukkingen van gehechtheid aan de koningin en haar huis.

Donderdag morgen woonden H. M. en prins *Albert* eene schitterende revue in Phoenix-park bij. Van de menigte menschen die toegestroomd waren om, in het park of zijne omstreken, getuigen van dit militair schouwspel te zijn, kan men zich naauwelijks een denkbeeld vormen. Hun getal wordt op driemaal honderdduizend geschat. Alles was derwaarts gestroomd, de straten der stad schenen uitgestorven.

Van de kaap de Goede Hoop heeft men hier tijding van 10 junij. De klagten over het aldaar opnemen van veroordeelden duurden voort, en men poogde een fonds bijeen te brengen om den gouverneur sir. *H. Smith* schadeloos te stellen voor alle uitgaven, waartoe zijne weigering tot het toelaten der uit Bermuda verwachte veroordeelden hem verpligten mogt. Van Port Natal luiden de berigten gunstig.

In het begin dezes jaars is in vele dagbladen berigt gegeven van de muiterij aan boord van het schoonerschip *Amelia*, dat met 60,000 ponden sterling in gouden en zilveren specie van de kust van Mexico naar Hong Kong bestemd was. Drie van het scheepsvolk, dat uit 19 personen van verschillende natien bestond, vermoordden den kapitein, den stuurman [illegible] en een passagier, namen het bevel van het schip op zich, en dwongen de anderen, op verbeurte van het leven, hun te gehoorzamen. Daarop verdeelden zij het geld onder de manschap, vernietigden alle papieren die hun schadelijk konden zijn, en gingen zich ten laatste aan den wijn te buiten. Vijf man der equipage, aangevoerd door *Jan Smit*, een Rotterdammer, namen nu het besluit zich van de muiters te ontdoen, en deze werden alle drie door den heldhaftigen Nederlander van kant gemaakt. Deze werd hierop tot gezagvoerder aangesteld, en de schooner kwam den 12 october laatstleden behouden te Honolulu (een der Sandwichs-eilanden) aan. Zoodra de muitelingen waren gedood, had men het geld, dat uitgedeeld was, teruggeven en in de kajuit gebragt, een opmerkelijk bewijs van eerlijkheid en goeden trouw onder personen van verschillenden landaard.

De *Sunday Times* van heden berigt, dat *Jan Smit*, wiens gedrag bij deze gelegenheid boven allen lof verheven is, van onderscheidene verzekering-maatschappijen de som van 1100 ponden sterling, alsmede een sextant met eene hoogst vereerende inscriptie, heeft ten geschenke ontvangen.

— Te Queenborough, in het graafschap Kent, moet den 21 julij ll. eene flesch aan land gespoeld zijn, in welke een stukje papier gevonden is, op hetwelk het vergaan van de overbekende en vroeger vermiste stoomboot de *President*, met derzelver passagiers, als onmiddelijk nabij zijnde, verklaard wordt.

**Duitschland.** — De *Wiener-Zeitung* van den 8 dezer bevestigt, op grond van officiele berigten, dat Szegedin den 2 dezer door de Oostenrijksche troepen zonder slag of stoot bezet en het hoofdkwartier van den baron *Haynau* derwaarts verplaatst was. Het reservekorps onder bevel van den generaal graaf *Nugent* was den 5 te Fünfkirchen binnengerukt.

Uit Pesth had men te Weenen sedert drie dagen geenerlei berigt ontvangen, en ook uit Raab was den 8 de post niet aangekomen, eene omstandigheid die tot de meest verontrustende geruchten aanleiding gaf, te meer daar alle tijdingen bevestigden dat het verlies, door de Oostenrijkers bij den uitval der Komornsche bezetting geleden, buitengewoon groot was, en dat het van de Plattensee aangerukte Hongaarsche korps van den generaal *Aulich* zich met het uit Komorn uitgetrokken korps in verband gesteld had. Van alle kanten rukten versterkingen naar den kant van Komorn op, en ook het Russische korps van den generaal *Osten Sacken* was derwaarts in aantogt.

— De berigten uit Baden maken wederom melding van de uitvoering van onderscheidene door de krijgsraden te Freiburg en Rastadt tegen opstandelingen uitgesproken doodvonnissen.

Wel onderrigte personen verzekeren, dat het Oostenrijksche kabinet weder ernstig begint te denken aan eene bevrediging van Hongarije door onderhandelingen. Natuurlijk is echter de erkenning der constitutie van 4 maart en de reorganisatie van Hongarije, binnen de grenzen door die constitutie aangewezen, de onveranderlijke grond waarop de regering wil onderhandelen.

— Volgens de officiele berigten heeft *Bem* in Moldavie,

geen [illegible] onder de bevolking gevonden, terwijl de commissaris der Porte hem heeft doen aanzeggen dat zijne benden door Turksche troepen zouden worden verjaagd, bijaldien zij het vorstendom niet ontruimden.

Een Weener dagblad gewaagt van verschillende uitvallen, door de belegerde Venetianen gedaan, en die ten doel hadden zich van slagtvee en andere levensmiddelen meester te maken. Bij zoodanigen uitval, den 5 dezer ondernomen, waren zij met aanmerkelijk verlies teruggeslagen.

*Berlijn* 11 *augustus*. De tweede kamer heeft haren voorzitter verkozen, en met eene kleine meerderheid den graaf *v. Schwerin* als zoodanig benoemd; den heer *Simson*, almede met eene kleine meerderheid, als vice-president. De eerste was de candidaat van de partij, die meende dat men niets hebben moest, waarvan het ministerie *Brandenburg* zich zoude kunnen ergeren. De tweede was de candidaat dergenen die oordeelden, dat men ten allen tijde blijken behoorde te geven van eene blijvende zucht tot eenen gematigden vooruitgang.

— Het staatsblad van heden behelst eene koninklijke dagorder aan de Pruissische troepen in Sleeswijk, waarbij Z. M. de koning hen dank zegt, voor de aan den lande bewezene diensten.

— De Fransche gezant bij het Russische hof, de generaal *Lamoricière*, is den 8 te Warschau aangekomen.

*Hamburg* [illegible]. De [illegible] troepen, die Deensch-Sleeswijk zullen bezetten, zijn aangewezen. Zij bestaan onder andere uit de regementen *Waermeland*, *Oelande* en een bataillon van de lijfwacht. Men zegt, dat reeds een gedeelte op Alsen is aangekomen.

**Italie.** — De berigten uit Rome, door onze dagbladen medegedeeld, komen daarin overeen, dat de eerste regeringsdaden van de pauselijke regerings-commissie weinig genoegen hebben gegeven, vooreerst omdat daarin met geen woord wordt gewaagd van verbeteringen in het bestuur, en ten tweede, omdat daarbij het papieren geld voor een derde in waarde wordt verminderd.

— Te Milaan is den 7 door het lossen van 100 kanonschoten der bevolking aangekondigd, dat de vrede tusschen Oostenrijk en Sardinie door de gevolmagtigden der beide mogendheden is geteekend.

In de zitting der kamer van de Sardinische afgevaardigden van den 7 is door den minister van buitenlandsche zaken kennis gegeven van het sluiten van den vrede met Oostenrijk. De voorwaarden zullen na het uitwisselen der ratificatien worden medegedeeld.

*Garibaldi* bevindt zich in de bosschen tusschen Volacca en Magnavacca, op vijf à zes mijlen van de kust.

Te Florence zijn van Livorno aangebragt, twee personen, betrokken in den moord van den heer *Rossi*; zij zijn naar Rome opgezonden.

— Uit Gaëta den 2 augustus wordt gemeld, dat de koningin van Napels den vorigen dag was bevallen van eene prinses, die door den paus des avonds in de hoofdkerk gedoopt is, in het bijzijn van [illegible], de ministers en het corps diplomatique. Volgens Napelsch gebruik heeft men het kind eene menigte namen gegeven, men telt er niet minder dan 32; de eerste zijn: *Maria-della-Grazia-Pia*.

Dien morgen had een Fransch stoomschip den generaal *Oudinot* en den admiraal *Tréhouart*, met een groot gevolg, aldaar aangebragt. De generaal werd door den paus allerminzaamst ontvangen; Z. H. wil hem het grootkruis der Pius-orde vereeren, waarvan de eerste klasse niet dan voor buitengewone verdiensten wordt geschonken. Er zullen ook decoratien aan den admiraal, de voornaamste generaals, officieren enz. worden uitgedeeld.

**Frankrijk.** — *Parijs* 12 *augustus*. Heden morgen ten negen ure is de president der republiek, door de ministers van marine en openbare werken vergezeld, naar Rouaan vertrokken, waar vele toebereidselen tot zijne ontvangst zijn gemaakt.

— Mlle *Déjazet*, de alom bekende actrice, bevindt zich sedert eenige weken in het gezondheidsgesticht van dr. *Blanche*, te Montmartre, daar zij aan eene ernstige hersenaandoening lijdt.

— De beruchte *Lola Montez* is met haren echtgenoot *George Trafford Heald* alhier aangekomen.

— De *Presse* gaf dezer dagen vier regerings-systema's voor Frankrijk, van vier verschillende partijen:

*Thiers* en *Odilon Barrot* — twee kamers en een koning.

*Lamartine* en *Cavaignac* — een onafzetbaar maar verantwoordelijk president.

De *legitimisten* — eene wettige dynastie en eene kamer die alle drie of vijf jaar bijeenkomt.

De *Presse* — ééne kamer, vergaderende elk jaar op den 1 mei, ten einde het budget te beoordeelen, de uitgaven te regelen en het ministerie te handhaven of te doen vallen. Voor die kamer geene wetten maakt, en dezelven van het uitvoerend bewind uitgaan, zoo oordeelt zij te vrijer over de handelingen van dat bewind.

De *Presse* meent, dat zulk een systema ieder voldoen moet, want het laat den koning niet geheel uit, men kan dien echter ontbeeren voor een kabinets-president.

— Eéne zaak verdringt op dit oogenblik alle andere beschouwingen over de inwendige staatkunde van Frankrijk; het is de scheuring die in de meerderheid der wetgevende vergadering is ontstaan. Komt hier geene toenadering, waartoe de heeren *Berryer*, *Changarnier* en andere gematigden hunne uiterste pogingen aanwenden, dan gelooft men algemeen dat het onmogelijk is dat het ministerie niet eene wijziging ondergaan zal hebben bij de hervatting der zittingen. Maar in welken zin? . . . . . zie daar de questie. Er zijn redenen om te gelooven dat de oppositie van alle kleur, gedurende de veertig dagen vacantie, hare plannen zullen regelen. Van de eene zijde rekenen de monarchisten er op om, naar men zegt, door middel der algemeene raadsvergaderingen, eene petitie te ontwerpen op een spoedige en totdadelijke herziening der constitutie. De demokraten van hunne zijde wachten alleen op zoodanige demonstratien om

van hunne zijde eene tegen-petitie op te maken op eene ware het mogelijk — nog grootere schaal.

— De staat van beleg is voor deze stad en voor de gehele 1ste militaire divisie opgeheven. De *Moniteur* behelst het besluit, deswegens door de wetgevende vergadering nog vóór het uiteengaan genomen.

— Het regterlijk onderzoek is begonnen in de zaak die zulk een schandelijk incident heeft veroorzaakt in de zitting der wetgevende vergadering van 31 vrijdag; reeds zijn vele getuigen gehoord.

Het is waar, dat de staatsraad de handelingen van den heer *de Lesseps* heeft afgekeurd.

Men wil dat op den 15 augustus, den jaardag van keizer *Napoleon*, aan verscheidene personen gratie zal worden verleend; in het ministerie van justitie houdt men zich met de voorbereiding daarvan bezig.

**Belgie.** — Te Brussel is aangekomen en in het hôtel *Bellevue* afgestapt de prins *de Canino* (*Karel Bonaparte*.) — Men zegt dat de koning den 22 dezer naar het kamp van Beverloo zal vertrekken. — Laatstl. zondag is van Antwerpen naar Londen vertrokken de Engelsche stoomboot *Soho*, met eene aanzienlijke lading koopwaren, 4000 manden vruchten en twintig passagiers.

## Zeetijdingen.

VLISSINGEN den 15 *augustus*. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Caroline*, Sevitz, en *Felix Caroline*, J. Donoutville, beide van Bordeaux, met wijn; *Dorothy*, Henderson, van Odessa, met tarwe; *Jane E. Williams*, Ths. L. Masson, en *Blanchard*, P. G. Blanchard, beide van Nieuw-York, met katoen en tabak; *Prudente*, L. Dubourg, van Havre, en *Catharina*, H. Koster, van Livorno, beide met stukgoederen; *Denise*, J. B. Maas, van Rio-Janeiro, met koffij.

Voor Gent: *Transit*, Hay, van Bordeaux.

Op order: *Princeton*, Reed, en *Carlos*, Sears, beide van de Havannah, met suiker, (laatstgemelde laatst van Nieuw-York).

### ONDERWIJS IN DE STAATHUISHOUDKUNDE IN IERLAND,

door Mr. F. W. Alsterphius Grevelink.

(*Ontleend uit het Tijdschrift ter bevordering van Nijverheid.* 1849. 3e. Stuk.)

(*Vervolg en slot.*)

Om de waarheden der staathuishoudkunde te verstaan, is het dan ook niet noodzakelijk, om op eene of andere hoogeschool een akademischen graad te hebben verkregen, of grieksche en latijnsche verzen door en door te kunnen verstaan. O neen! die waarheden kunnen zeer wel door den landbouwer, den fabrijkant, den koopman worden begrepen, daar schitterend licht is geschapen voor allen. Die waarheden ontwikkelen zich zóó eenvoudig, dat zelfs kinderen ze kunnen begrijpen. En ervaarwel, wanneer ik voor eenige jaren de leer opgeschikt had, dat het goed, nuttig en doenlijk was om de staathuishoudkunde in het programma van het lager-onderwijs op te nemen, zou men, hier en daar, hebben gelagchen, als over de spitsvondigste zaak, welke ooit in een menschelijk brein had kunnen opkomen. In plaats van over de verbazing, welke uit deze algemeene verspreiding der kennis van deze nuttige wetenschap kunnen ontstaan, [illegible] de [illegible] der kennis, [illegible] de onderrigting te raad. Ik heb gevonden dat deze proeven, met het beoogde doel der kinderen, en de uitslag voldeed volkomen aan de verwachting. Zij vindt thans in de handen van de meeste inwoners van Groot-Brittanje korte begrippen, waarin de grondbeginselen dezer wetenschap zijn opgenomen, en deze boeken, anders boeken, doen ontstaan, door scholen ter andere scholen aanleiding gegeven, door de behoefte aan onderwijs te vermeerderen, zijn wij allen gevolgen gekomen, waaraan men zich niet genoeg kan verbonden. Op dit oogenblik telt men niet minder dan 4000 scholen, waarin staathuishoudkundig onderwijs aan de kinderen, ook uit de allerarmste klassen, gegeven wordt. Hierbij denke men niet aan ijdele verdeeling, aan eene soort van comedie; neen! wij hebben een groot getal leerlingen ondervraagd, en gezien dat kinderen van 12 en 14 jaar, de eerste grondslagen dezer anders zoo afgetrokkene en duistere wetenschap zeer wel begrepen.

Na de heilige godsdienst, verdient wel niet aan de staathuishoudkunde de eerste plaats toe te kennen in den rei der wetenschappen, die tot bevordering van menschelijk geluk, op eene vermogende wijze, werkzaam zijn. En wat gewaagt men dan nog van gevaren, die aan de studie dezer wetenschap zouden verbonden zijn! Het is gewis wanneer men, bij de beoefening van algemeene belangen, om den regten weg afwijkt, maar de onwedersprekbare grondwaarheden der staathuishoudkunde hebben juist ten doel, om, in dit moeijelijk onderzoek, het verstand op den regten weg te houden. Nog men ook zoo doen, acht wil men kennen, beletten, dat de wereld door staatslieden bestuurd wordt, die zulks verwillen, hij dat en zal het ook blijven, maar het komt er juist op aan, om deze, en eene staatslieden te hebben en, en onkundigen van het bestuur van zaken verwijderd te houden. Daartoe nu is een denkstaat nuttig, en die taaiste ligt in de kunnis van een stelsel, dat met de staatsinrigting, het staatsbestuur en, in één woord, met al de bewegingen van een land innig verbonden is, en welker verwaarloozing zwaar wordt geboet. Zonder het te willen, zonder het zelfs te weten, gruijpen de volkeren dagelijks, ja, elke minuut in de staathuishoudkunde. Over het algemeen doen zij het slecht en zij stellen daardoor hunne welvaart, hunne rijkdom, hunne toekomst aan gevaren bloot. Ik zal daarom dan ook steeds blijven volhouden, dat men nooit genoeg onderwijs verspreiden kan, en, om mij toe eens uit te drukken, nooit genoeg wetenschappelijke kustlichten kan oprigten, ten einde het schip van staat voor stranden te bewaren.

Ten slotte, mijne heeren! stemmij toe u met al mijn hart geluk te wenschen, met de rigting door u aan deze instelling gegeven, met hetgeen is verrigt en met hetgeen dat eene opbeurende toekomst belooft. Voorzeker, u is eene groote voldoening der harte weggelegd. Dagelijks toch ziet gij het getal van lieden, die de ware beginselen zijn toegedaan, meer en meer stijgen, en zien voor man tot een bolwerk, tegen de valsche leerstellingen en de hoog opgevijzelde theorien dezer dagen. Gij zult aanhoudend dat de gemoederen, de zielen, zich meer en meer zullen veredelen, zich meer en meer zullen versterken door eene wetenschap, waarvan gij de ijverige apostelen zijt, en welker regering thans een aanvang neemt."

Voorzeker in deze woorden, van den kundigen, ijverigen Dublinschen aartsbisschop, ligt een voorbeeld ter navolging, ook voor ons Vaderland, daar er ook onder ons veel ter bevordering dezer wetenschap te doen over is. Zoo komt het ons voor, dat op de hoogere klassen der scholen voor middelbaar onderwijs, die *eenige aanspraak op de eer van ware vooruitgang en ware volksbeschaving* willen maken, althans de eerste beginselen dezer wetenschap dienden onderwezen te worden, en niet minder dan de wiskunde, aardrijkskunde en geschiedenis. Maar ofschoon dit dus nog niet onder ons mogte plaats hebben, moeten wij echter erkennen, dat men in de laatste jaren ook in Nederland, is vooruitgegaan, maar voornl in de laatste dagen, sedert dat kundige, ijverige en waarlijk verlichte mannen in sommige steden als eigene beweging zich hebben opgedaan om openlijke lessen in die belangrijke wetenschap te geven. Mogt dit voorbeeld verdere navolging vinden! Mogt ook in Nederland meer en meer het belang er algemeen van worden ingezien en hare lessen toepassing vinden, dan zal ons Vaderland zeer veel gelukkige dagen te gemoet gaan.

## Advertentien.

Getrouwd: L. NOË
en
MIDDELBURG E. ROELS.
den 15 Augustus 1849.

Mijne geliefde Echtgenoote, MARIA TAK, beviel heden van een' welgeschapen ZOON.

'T PARK,
onder *O. & W. Souburg*, M. FAK BROUWER.
den 14 Augustus 1849.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze dierbare Moeder, Mejufvrouw M. C. VAN WIJK, Weduwe van den Heer J. J. VAN VREE.

MIDDELBURG Uit aller naam,
den 13 Augustus 1849. F. J. VAN VREE.
Eenige kennisgeving.

Erkentelijk voor de ontvangene blijken van deelneming, bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, den Heer L. VAN STRIJ, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijn' hartelijken dank.

MIDDELBURG M. V. TAUGENET,
den 15 Augustus 1849. Wed. VAN STRIJ.

Wordt bij deze ter kennisse van een ieder, wien zulks mogt aangaan, gebragt, dat op 9 Augustus ll. is herroepen de Volmagt, door mij ondergeteekende, op den 25 April 1837, bij Akte, gepasseerd voor den te Groede residerenden Notaris *H. G. Hammacher*, verstrekt op ABRAHAM LUTEYN, ABRAHAMSZOON, Landbouwer in de Gemeente *Breskens*, en welke generaallijk betrekking had tot de waarneming van al mijne zaken, belangen en aangelegenheden.

Neuzen, 12 Augustus 1849.
ADRIAAN HENDRIK CYSOUW.

De Notaris *D. Uijttenhooven* zal, op Vrijdag den 17 Augustus 1849, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe *Branenburg*, op de Pottenkaai te VLISSINGEN, Wijk H. No. 58, presenteren te verkoopen: eenen zeer netten en wel onderhouden INBOEDEL, bestaande in: fraai bewerkte Kanapé, Mahonijhouten en andere Stoelen, Penant-, Speel- en andere Tafels, Linnenkassen, Ledikanten met Behangsels, Bedden en Matrassen, Vloerkleeden, Karpetten en Matten, Kristal, Glas, Verlakt, Porcelein en Aardewerk, Koper, Tin, IJzer en Houtwerk, en hetgeen meer zal worden geveild. Daags te voren voor een ieder te zien.

PUBLIEKE VERPACHTING, ten overstaan van den Notaris *P. van de Graft*, op Vrijdag den 24 augustus 1849, des morgens 10 uren, op de Gemeente HOOGELANDE, in de Herberg aldaar, van negen Perceelen WEI- en BOUWLANDEN, gelegen onder Grijpskerke en Koudekerke, aan den armen van Hoogelande, en een Perceel aan den armen van Buttinge toebehoorende; breeder bij uitgezette Kaarten vermeld.

Uit de hand te koop een BURGER-HUIS, op een' aangenamen Stand op het Molenwater, Lett. N. No. 43.

TE HUUR een kapitaal PAKHUIS, hebbende twee GRAANZOLDERS, staande achter de Oostkerk; te bevragen bij den Notaris *van den Broecke*.

### INRIGTING VOOR ONDERWIJS
### IN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.

De LESSEN aan voornoemde Inrigting zullen op den 19 September eerstkomende beginnen, terwijl het EXAMEN ter toelating van hen die zich voor den nieuwen Cursus hebben aangemeld, op den 14 en 15 dier maand zal gehouden worden.

Amsterdam, 10 Augustus 1849.
J. J. ALBERDA, *Directeur*.

In het 4de District der Provincie Zeeland is verloren: een bruin en wit JAGTHOND, zijnde een Reu, oud 18 maanden en [illegible]. Die denzelven bezorgt bij [illegible] te OOSTBURG, zal redelijk beloond worden.

### VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

Bij W. VAN BOEKEREN is uitgegeven:

I. HET NAHEDAL, in Brieven uit Kreugnach, geschreven in 1847, door C. H. v. HERWERDEN C. Hz., met Plaat en Kaart, à *f* 2,75.

II. NAAR PARIJS, HAVRE en TOURS, in den zomer van 1847, door Mr. A. W. ENGELEN, met Platen, à *f* 3,90.

III. HET LEESGEZELSCHAP te Diepenbeek, door P. VAN LIMBURG BROUWER, met Vignet, 2e druk, à *f* 3,60.

IV. CHILLON, of de Protestanten in de XVIde eeuw, een geschiedkundige Roman, door J. WILLYAMS, 2 deelen met Platen, à *f* 6,50.

V. PRAAG en CONSTANZ, Hist. Rom. Tafereel door L. KOHLER, 2 deelen met Vignetten, à *f* 9,60.

### W. SCHOTT'S ROMANS.

*Ivanhoe*, 3 dln.; *het Hart van Mid-Lothian*, 3 dln.; *de Verloofden*, 2 dln.; *de Talisman*, 2 dln.; *Robert Roodhaar*, 3 dln.; *de Oudheidskenner*, 2 dln.; *Redgauntlet*, 3 dln.; *Montrose*; *de Bruid van Lammermoor*, 2 dln.; *Levens van de Romanschrijvers*, 2 dln.; *Woodstock*, 2 dln.; *Graaf Robert van Parijs*, 2 dln.

Een uitvoerig *Berigt* is alom *gratis* te bekomen.

Bovenstaande Romans, in 26 deelen, worden à *f* 25,00 in plaats van *f* 77, te zamen afgeleverd. Afzonderlijke Romans voor de *helft*, behalve No. 1 en 2.

W. VAN BOEKEREN.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.